

Прыгоды Тыматэвуша Паважанага

і Лепельскага Цмока

Павага адкрывае любыя дзверы
Нават глыбіню возера

Беларускае фэнтэзі для дзяцей
«Прыгоды ветлівага вандроўніка
Тыматэвуша Паважанага»

— беларускае фэнтэзі, у якім магія
Пяруна, старажытныя зубры, азёрныя
цмокі і фальклорныя цуды
пераплятаюцца з галоўным урокам:
павага і дабрыня адчыняюць усе дзверы.

Ад Лепеля да Дрысвятаў, ад Нёмана да далёкіх гор —
кожная кніга — гэта новае падарожжа і новы сустрэты цуд.

Для дзяцей, якія любяць таямніцы, і
бацькоў, якія шануюць беларускую спадчыну.

Тыматэвуш быў не звычайным хлопчыкам. У той час як іншыя дзеці сядзелі дома, ён насіў сцёртыя боты, меў за плячыма стары заплечнік, а на галаве – кепку, якую атрымаў у падарунак ад аднаго мудрага старога. Тыматэвуш быў вандроўнікам. Ён хадзіў па розных гарадах і вёсках, збіраў гісторыі і заўсёды дапамагаў тым, хто трапляў у бяду. А людзі называлі яго Тыматэвуш Паважаны: не таму, што ён быў багаты ці знатны, а таму, што ён ніколі не забываў сказаць ветлівага слова і заўсёды ставіўся да кожнага з павагай.

Дарога
да
прыгодаў

І ось аднойчы сцяжынка прывяла яго да
прыгожага горада Лепеля, што ляжаў на
беразе вялікага возера.

Тыматэвуш увайшоў у горад і адразу заўважыў нешта дзіўнае: рыбакі не закідвалі вуды, лодкі стаялі на беразе, а людзі шапталіся і паказвалі на ваду. Возера было неспакойным: пасярод яго бушавалі вялізныя хвалі, і часам з глыбіні даносілася нешта падобнае да крыўджанага буркатання.

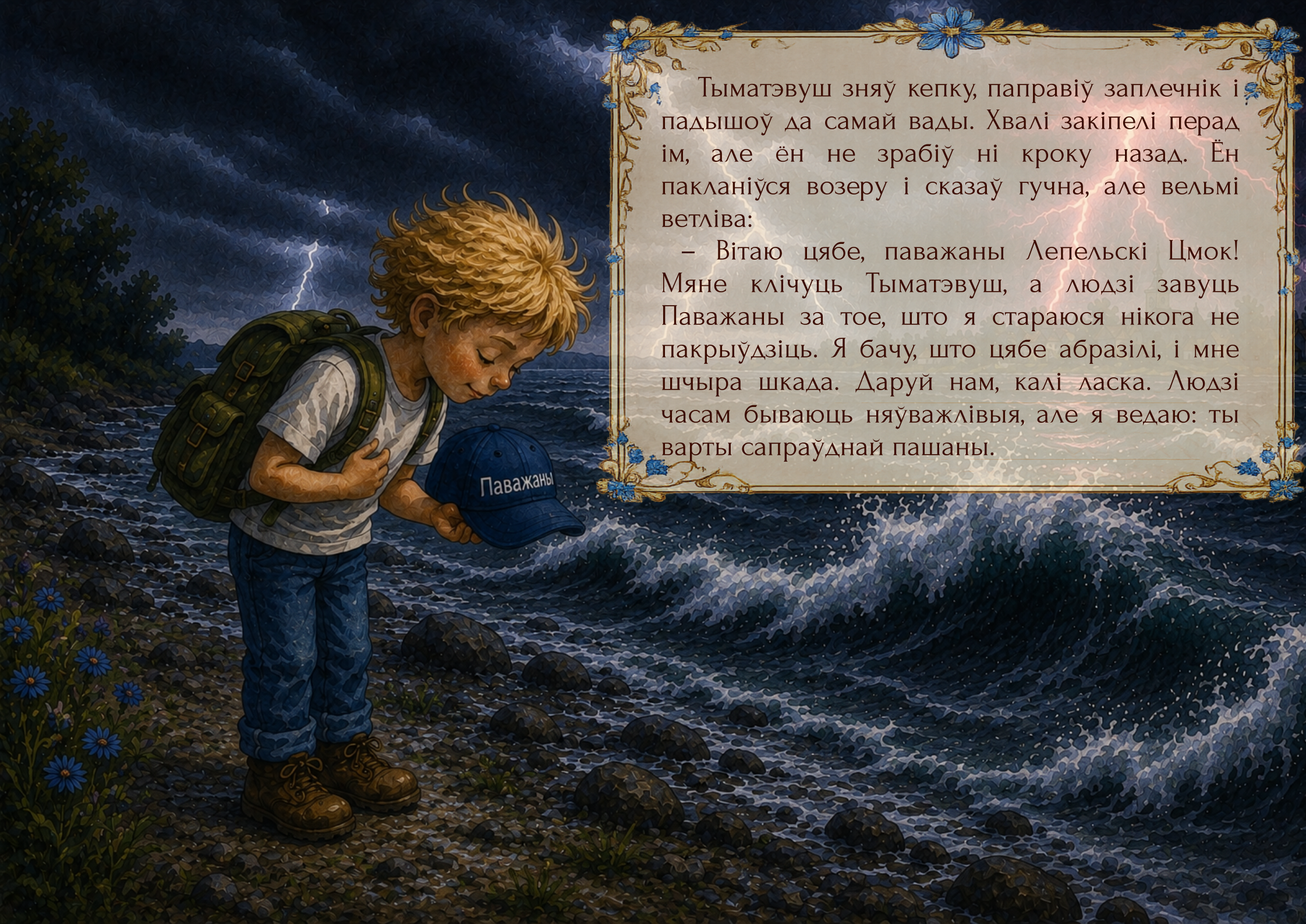

Тыматэвуш падышоў да старога рыбака.
– Дзень добры, паважаны дзед. Што здарылася? – ветліва спытаў ён.
– Ой, вандроўнічак, бяда, – уздыхнуў рыбак. – Лепельскі Цмок раззлаваўся. Хтосьці з прыезджых кінуў у возера бутэльку і закрычаў, разбудзіўшы яго. А цмокі, ведаеш, павагу любяць. Вось ён і ўзняў шторм. Не падыходзь, хлапчук, гэта не дзіцячая справа.

Паважаны

Але Тыматэвуш толькі ўсміхнуўся. За час сваіх вандраванняў ён бачыў і не такіх цмокаў. Ён добра ведаў адзін сакрэт: нават самы суровы цмок растае, калі з ім размаўляюць з павагай.

Тыматэвуш зняў кепку, паправіў заплечнік і падышоў да самай вады. Хвалі закіпелі перад ім, але ён не зрабіў ні кроку назад. Ён пакланіўся возеру і сказаў гучна, але вельмі ветліва:

– Вітаю цябе, паважаны Лепельскі Цмок! Мяне клічуць Тыматэвуш, а людзі завуць Паважаны за тое, што я стараюся нікога не пакрыўдзіць. Я бачу, што цябе абразілі, і мне шчыра шкада. Даруй нам, калі ласка. Людзі часам бываюць няўважлівыя, але я ведаю: ты варты сапраўднай пашаны.

На возеры настала цішыня. Буль-буль-буль – з вады з'явілася спачатку зялёная галава з вясёлкавымі крыламі, потым – вялізны хвост. Цмок вынырнуў і так здзівіўся, што перастаў злавацца. Ніколі за доўгія сотні гадоў ніводзін вандроўнік не звяртаўся да яго так ласкава.

– Ты... ты называеш мяне паважаным?
– прабурчаў Цмок, вылупіўшы вочы.

– А як жа інакш? – усміхнуўся Тыматэвуш.
Ты гаспадар гэтага возера. І я ведаю адну гісторыю: у далёкай Фінляндыі я сустрэкаў цмока, які грае на гусях. А ты, бачу, любіш спакой і чысціню. Вось твая бутэлька, – ён дастаў з заплечніка выкінутае смецце, якое адразу падабраў на беразе. – Вазьмі, калі ласка. Мы навядзём парадак.

Цмок павольна ўзяў бутэльку,
ўздыхнуў і знішчыў яе адным
выдыхам.

– Дзякуй табе, маленькі вандроўнік
Тыматэвуш Паважаны. Твая ветлівасць –
лепшыя лекі ад крыўды. Будзь маім госцем і
падзялі са мной абед з азёрнай рыбы.

– З вялікай асалодай, паважаны
Цмок, – пакланіўся Тыматэвуш. – Але
потым мне трэба ісці далей. Бо мяне
чакаюць іншыя прыгоды.

Яны пасябравалі. А калі Тыматэвуш
Паважаны адышоў ад Лепеля, уздоўж
берага яшчэ доўга былі бачны
незвычайныя сінія кветкі – гэта Цмок
выпускаў фантаны ў знак падзякі.

І хоць у Тыматэвуша
Паважанага было яшчэ шмат
дарог - праз Дрысвяты, Нёман,
нават далёкія горы, – ён ніколі не
забываў той урок: павага
адчыняе любыя дзверы. Нават
калі гэтыя дзверы – глыбіня
возера, у якой жыве сам
Лепельскі Цмок.

Карта вандраванняў Тыматэвуша Паважанага

Дрысвяты

Нёман

Лепель

● Месцы падарожжа

--- Шлях Тыматэвуша

 Цмок

*Павага і дабрыня
адчыняюць любыя дзверы.*

